

Трудова діяльність

Освіта

1970 р. – закінчила природничий факультет Харківського державного педагогічного інституту ім. Г.С. Сковороди, отримала диплом з відзнакою за спеціальністю "Біологія" та кваліфікацію вчителя біології з правом викладання англійської мови.

1970 – 1973 рр. – аспірантура при кафедрі зоології природничого факультету ХДПУ ім. Г.С. Сковороди.

1975 р. – захист дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата біологічних наук на тему: «Етолого-математичний аналіз реакцій поведінки птахів на складний подразник» за спеціальністю 03.00.08 – зоологія; Київський державний університет ім. Т.Г. Шевченка, - Київ, 1975. (науковий керівник: д.б.н., проф. Крапивний О.П.).

2007 р. – захист дисертації на здобуття наукового ступеня доктора біологічних наук на тему: «Закономірності морфофункціональної організації травної системи птахів різної трофічної спеціалізації» за спеціальністю 03.00.08 – зоологія; Дніпропетровський національний університет ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2007. (науковий керівник: д.б.н., проф. Ковтун М.Ф.).

ПРОФЕСІЙНА КАР'ЄРА ТА ДОСВІД УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

1974 – 1976 р.р. – викладач підготовчого відділення природничого факультету Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди
1986 – 1993 р.р. – заступник декана з навчальної роботи природничого факультету Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди
1993 – 2005 р.р. – декан природничого факультету Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди
2010 – 2012 р.р. – декан природничого факультету Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди
2002 -2020 р.р. – завідувач кафедри зоології. Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди
2020 – 2022 – професор кафедри зоології Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди
2022 – і по теперішній час професор кафедри біології, здоров'я людини та фізичної реабілітації Полтавського національного педагогічного університету імені В.І. Вернадського

НАГОРОДИ І ВІДЗНАКИ

Нагороджена нагрудними знаками «Відмінник народної освіти» (1988), «Відмінник народної освіти України» (2001).

Коло наукових інтересів

Науковий керівник 3 захищених кандидатських дисертацій; науковий консультант 1 докторської дисертації. Сфера наукових інтересів: етологія птахів;

морфофункціональна організація травної системи птахів різної трофічної спеціалізації.

- Офіційний опонент 3-ьох дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора біологічних наук;
- Офіційний опонент 7 дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата біологічних наук;
- Член спеціалізованої вченої ради К 64.051.17 Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна
- Голова одноразової спеціалізованої ради по захисту кваліфікаційних робіт із спеціальності 091 Біологія на здобуття наукового ступеню доктора філософії (21.12.2020р.)

Публікації

Автор понад 200 наукових та навчально-методичних публікацій, 1 підручника, 4 навчальних посібників рекомендованих МОН України.

- Харченко Л.П. Еволюційно-екологічні аспекти курсу "Зоологія хребетних": Навчальний посібник. Харків : ЗАТ Харківська друкарня, 1997. 106 с.
- Ковтун М.Ф., Микитюк О.М., Харченко Л.П. Порівняльна анатомія хребетних: Навчальний посібник. Харків : ОВС, 2001. Ч. 1. 270 с.
- Ковтун М.Ф., Микитюк О.М., Харченко Л.П. Порівняльна анатомія хребетних: Навчальний посібник. Харків : ОВС, 2003. Ч. 2. 272 с.
- Ковтун М.Ф., Микитюк О.М., Харченко Л.П. Порівняльна анатомія хребетних: Підручник. Харків : ОВС, 2005. – 688 с.
- Харченко Л.П., Ковтун М.Ф., Ликова І.О. Еволюційно-екологічні аспекти зоології хребетних. Навчальний посібник (видання друге. – Харків, 2019. – 88 с.

Основні наукові праці:

1. Ковтун М.Ф., Харченко Л.П. Лимфатические образования пищеварительной системы птиц и их биологическое значение // Вісник зоології. – К., – Вип. 39 (6). 2005. – С. 51-60.
2. Харченко Л.П. Основні етапи еволюції травної системи хребетних. Збірник наукових праць ПДПУ імені В.Г. Короленка. – Вип. 5 (52). Серія: «Екологія. Біологічні науки». – Полтава, 2006. – С. 77-88.
3. [Харченко Л.П., Ликова І.О. Лімфоїдні структури травного тракту куликів \(Charadrii\) // Вісник ХНУ \(серія «Біологія»\). – 2013. – Вип. 17 \(№ 1056\). – С. 137–146.](#)
4. Харченко Л.П., Лыкова И.А. Литоральные беспозвоночные в питании куликов на миграционных остановках в Азово-Черноморском регионе // Экология и ноосферология. – 2014. – Вып. 25. – №1-2. – С.69-82.
5. Харченко Л.П., Ликова І.О. [Гістологічна будова травного тракту куликів \(Aves, Charadrii\) // Вісн. Дніпроп. ун-ту. \(Серія "Біологія, екологія"\). – 2014. – Вип. 22. – №2. – С. 122-132.](#)
6. Ликова І.О., Харченко Л.П. [Анатомо-гістологічна будова кишечника куликів Charadrii\) як мігрантів // Біорізноманіття, екологія та експериментальна біологія.: Збірник наукових праць / Харків: ХНПУ, 2016. – Вип. 18. – С. 44-56.](#)
7. Kovtun, M. F., Lykova, I. O., Kharchenko, L. P. [The Plasticity and Morphofunctional Organization of the Digestive System of Waders \(Charadrii\) as](#)

- [Migrants. Vestnik Zoologii](https://doi.org/10.2478/vzoo-2018-0043), – 52(5).2018. – P. 553–564. DOI: <https://doi.org/10.2478/vzoo-2018-0043>
8. Lykova I.O., Kovtun M.F., Kharchenko L.P., Kratenko R.I. Plasticity of digestive system of waders (Charadrii) as migrants (peculiarities of fat accumulation and the source of essential polyunsaturated fatty acids during migratory stop in the Azov-black Sea region) // *Vestnik Zoologii*, 53(4): 335–348, 2019. DOI: <https://doi.org/10.2478/vzoo-2019-0032>
 9. Бачинська Я.О., Маркіна Т.Ю., Ликова І.О., Харченко Л.П. Доцільність використання *Galleria mellonella* L. (Lepidoptera: Pyralidae) для утилізації синтетичних полімерів. Біорізноманіття, екологія та експериментальна біологія, 2020, 22(1). 45–54. DOI: <https://doi.org/10.34142/2708-5848.2020.22.1.05>
 10. Kovtun, M. F., Lykova I.O., Kharchenko, L. P. The Plasticity and Morphofunctional Organization of the Digestive System of Waders (Charadrii) as Migrants // *Vestnik Zoologii*, 52(5): 417–428, 2018 DOI: <https://doi.org/10.2478/vzoo-2018-0043>
 11. Lykova I.O., Kovtun M.F., Kharchenko L.P., Kratenko R.I. Plasticity of digestive system of waders (Charadrii) as migrants (peculiarities of fat accumulation and the source of essential polyunsaturated fatty acids during migratory stops in the Azov-black Sea region) // *Vestnik Zoologii*, 53(4): 335–348, 2019 DOI: <https://doi.org/10.2478/vzoo-2019-0032>
 12. Харченко Л.П., Ликова І.О. Становлення ферментативного апарату травної системи птахів у пренатальному і ранньому постнатальному періоді онтогенезу // *Біологія та екологія*. – 2016. – Том 2. – № 2. – С. 86–93.
 13. Харченко Л.П. Макроскопічна будова шлунка птахів різних трофічних спеціалізацій *Біологія та екологія: Збірник наукових праць / Харків: ХНПУ, 2014. – Вип. 16.*
 14. Харченко Л.П., Ковтун М.Ф., Ликова І.О. Еволюційно-екологічні аспекти зоології хребетних. Навчальний посібник. – Харків, 2019, 114с.